

AFVALBELEID RENKUM 2021

Route naar 100% circulair in 2050

September 2020



Marc Veenhuizen



Gemeente Renkum

Michel Rodink

Inhoudsopgave

1. INLEIDING.....	3
2. AMBITIE.....	4
3. KADER.....	5
3.1. DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN.....	5
3.2. LANDELIJK KADER.....	5
3.3. PROVINCIAAL.....	7
3.4. REGIO.....	7
3.5. GEMEENTE.....	7
4. KERNGEGEVENS.....	9
4.1. INLEIDING.....	9
4.2. INGEZAMELDE TONNAGES.....	9
4.2.1. <i>Gemeente Renkum</i>	9
4.2.2. <i>Regionaal</i>	10
4.2.3. <i>Landelijk</i>	10
4.3. SORTEERANALYSES.....	12
4.4. AANBIEDINGEN MET KLIKO'S.....	12
4.5. SAMENVATTEND.....	13
5. INWONERSPANEL 'RENKUM SPREEKT'.....	14
5.1. ALGEMEEN.....	14
5.2. INZAMELING.....	14
5.3. FLANKEREND BELEID.....	14
5.4. AFVALBRENGSTATION.....	15
5.5. CONCLUDEREND.....	15
6. ROUTE NAAR 100% CIRCULAIR.....	16
6.1. STRATEGIE RICHTING 2050.....	16
6.2. DE ROLLEN VAN DE GEMEENTE.....	16
6.2.1. <i>De gemeente als grondstoffenmakelaar</i>	16
6.2.2. <i>De voorlichtende gemeente</i>	17
6.2.3. <i>De participerende gemeente</i>	17
6.2.4. <i>De gemeente als goede voorbeeld</i>	17
6.3. RISICO'S EN KANTTEKENINGEN.....	18
6.4. SAMENWERKING.....	18
7. FINANCIËN.....	20
7.1. INLEIDING.....	20
7.2. LANDELIJKE VERGELIJKING.....	20
7.3. PROJECTEN.....	21
BIJLAGE 1: UITVOERINGSPROGRAMMA 2021-2025.....	22
BIJLAGE 2. TIJDSPAD UITVOERINGSPROGRAMMA 2021-2025.....	25

1. INLEIDING

Het Renkumse afvalbeleid is succesvol. In de landelijke benchmark van RWS en NVRD van 2018 zelfs als één van de beste in haar categorie ten aanzien van de hoeveelheid restafval. In Renkum wordt sinds het jaar 2017 meer dan 78% van het huishoudelijk afval gescheiden ingezameld. Het beleid, eerder vastgelegd in het Afvalbeleidsplan 2016-2020 mag als succesvol worden getypeerd. Een uitvoerige evaluatie van het huidige afvalbeleid is in het najaar van 2018 aan de gemeenteraad beschikbaar gesteld.

De ambitie om verder te gaan is evenwel niet verminderd. Renkum wil graag blijvend bijdragen aan een duurzame wereld. Om hieraan uitvoering te geven is een nieuw plan opgesteld. Het plan met de naam 'Afvalbeleid Renkum 2021; Route naar 100% circulair in 2050'. Hierin wordt de route naar een afvalloos Renkum uitgestippeld. Dit beleidsplan stelt Renkumse ambities met een daaraan gekoppeld uitvoeringsprogramma voor de periode 2021-2025.

Dit beleidsplan is tot stand gekomen in samenwerking met ACV waarbij de inbreng van onze inwoners is betrokken. In het voorjaar van 2020 zijn via 'Renkum Spreekt' de panelleden en andere geïnteresseerden in staat gesteld hun mening te geven over het Renkumse afvalbeleid.

2. AMBITIE

Het landelijke kader geeft veel aanknopingspunten om ook voor Renkum te kiezen voor een specifieke ambitie als het gaat om afval en grondstoffen. Ook de provincie is helder als het gaat om haar vergezicht.

Renkum is met het afvalbeleid van de afgelopen jaren als succesvol te typeren. Een beleid gericht op minder restafval en vooral meer grondstoffen gescheiden inzamelen.

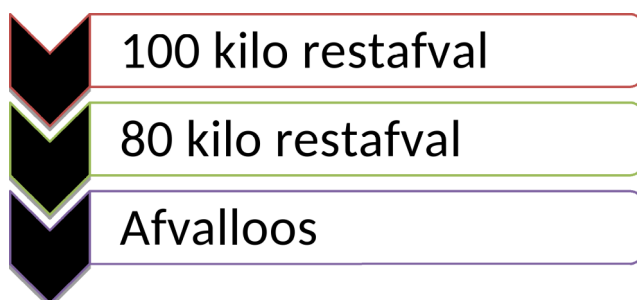
Veel inwoners geven aan dat zij het thema 'Milieu' belangrijk vinden. Daarom wordt er voor gekozen om deze ambitie te intensiveren en aan te sluiten op het landelijke- en provinciale kader om in 2050 volledig circulair te willen zijn.

Ambitie 2050

In 2050 bestaat afval niet meer. Voorkomen moet worden dat het ontstaat en waar het toch beschikbaar komt wordt maximaal ingezet om het als grondstof opnieuw te gebruiken. Dit geldt voor zowel intern, het gemeentehuis en de gemeentewerf, als ook als inkoper en als opdrachtgever aan bijvoorbeeld ACV. Maar ook in de openbare ruimte liggen nog voldoende mogelijkheden om te onderzoeken hoe circulariteit hier een rol in kan spelen.

Hoe gaan we dat bereiken?

Wij stellen voor om haalbare tussendoelen te formuleren. Daardoor blijft de ambitie behapbaar voor inwoners, onze organisatie en ACV en blijven de kosten beperkt.



Voor de kortere termijn richt dit plan zich voor het jaar 2023 op maximaal 100 kilo restafval per inwoner per jaar. Met het uitvoeringsprogramma 2021-2025 die met dit plan wordt voorgesteld is dit een realistisch doel.

Voor het jaar 2025 wordt de Renkumse ambitie gesteld op 80 kilo restafval per inwoner per jaar. In vergelijking met het jaar 2019 waarin per persoon nog 115 kilo restafval werd verbrand is dit een pittige uitdaging. Gezien de samenstelling van het Renkumse restafval is dit echter niet onmogelijk. Zie ook het volgende hoofdstuk.

3. KADER

3.1. Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen

Als basis voor het afvalbeleid worden de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (Sustainable Development Goals - SDG's) van de VN genomen. Het zijn weliswaar internationale doelen maar Renkum ondersteunt deze van harte. Niet alleen met betrekking tot afval en grondstoffen, maar bij veel thema's waar de gemeente bij betrokken is kunnen de SDG's als uitgangspunt worden genomen.

Deze doelstellingen zijn zeventien doelen om van de wereld een betere plek te maken en zijn bepaald door de Verenigde Naties (VN).



Deze Duurzame Ontwikkelingsdoelen startten in 2016 en lopen nog tot 2030. Ze zijn een mondiaal kompas voor uitdagingen als armoede, onderwijs en de klimaatcrisis. Het zijn de opvolgers van de Millenniumdoelen, die liepen van 2000 tot 2015.

Het afvalbeleid haakt aan op de volgende van de hierboven genoemde doelen en heeft daarmee invloed op het nastreven ervan.

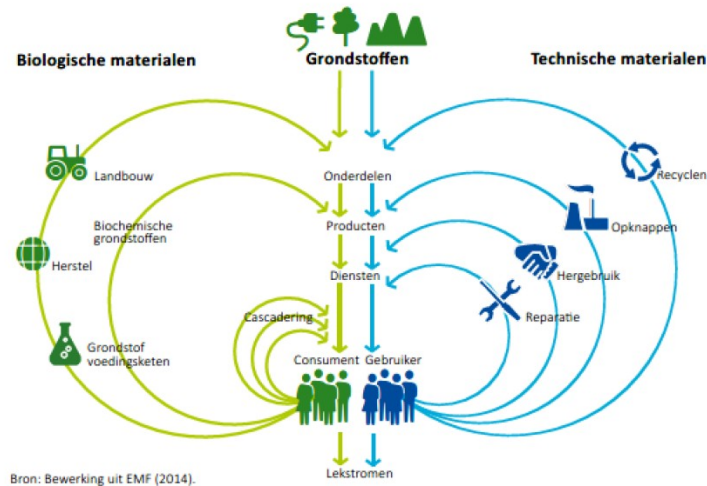
- 7: Betaalbare en duurzame energie
- 8: Eerlijk werk en economische groei
- 9: Industrie, innovatie en infrastructuur
- 11: Duurzame steden en gemeenschappen
- 12: Verantwoorde consumptie en productie
- 13: Klimaatactie
- 17: Partnerschap om doelstellingen te bereiken

3.2. Landelijk kader

Het inzamelen en verwerken van afval is een wettelijke taak. Dit is in het kader van de volksgezondheid vastgelegd in de wet Milieubeheer. Hiervoor bestaat een aparte gemeentelijke heffing (de afvalstoffenheffing) die de kosten dekt van het inzamelen en verwerken van afvalstoffen afkomstig van huishoudens.

De afgelopen jaren is er veel veranderd. Nederland heeft al enige tijd geleden een keuze gemaakt, hoe om te gaan met afval. Dat landelijke beleid is gestoeld op de zogenaamde Ladder van Lansink. Ad Lansink is een Nederlandse politicus die in 1979 liet vastleggen wat de prioritaire volgorde zou moeten zijn van het omgaan met afval. Preventie als hoogste, sorteren als laagste optie. Dit beleid heeft zijn vruchten afgeworpen en ook internationaal een geaccepteerde wijze van omgaan met afval. Inmiddels is deze ladder verder verfijnd en is er sprake van de *circulaire economie*.

FIGUUR 1: SCHEMATISCHE WEERGAVE VAN CE (BRON: ELLEN MACARTHUR FOUNDATION 2014; BEWERKING DOOR CBS 2016)



In een circulaire economie, gericht op het zo oneindig mogelijk in omloop houden van grondstoffen, wordt gekeken naar twee verschillende kringlopen: een technische en een biologische. Eén kringloop voor 'technische' materialen zoals glas, metaal en plastic en daarnaast een biologische kringloop voor organische materialen.

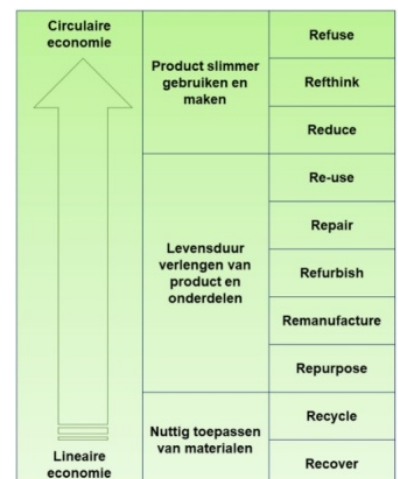
In de praktijk raken beide kringlopen elkaar, bijvoorbeeld fruit dat in een plastic bakje wordt verkocht. Na gebruik wordt dit dan weer gescheiden: schillen en pitten bij het keukenafval en het plastic bakje in de PMD-zak/kliko.

Het landelijke kader is vastgelegd in een aantal rapporten gebaseerd op het starrapport 'Nederland Circulair 2015'. Dit met als doel om in 2050 Nederland volledig circulair te hebben en om in 2030, als tussen doel, 50% minder gebruik van primaire grondstoffen (mineraal, fossiel en metalen).

Via een grondstoffenakkoord

zijn er diverse onderdelen verder uitgewerkt in zogenaamde transitieagenda's en gebaseerd op de thema's biomassa en voedsel, kunststoffen, maakindustrie, bouw en consumptiegoederen.

Het landelijke kader wordt uiteraard ook beïnvloed door richtlijnen en afspraken afkomstig uit Europa. Recent ging het over een zogenaamde Green Deal maar eerder werden door Europa, met name ten aanzien van plastics, belangrijke keuzes gemaakt. Bijvoorbeeld het verbod op het gebruik van single-use plastics, de rietjes bijvoorbeeld. Per juli 2021 zijn deze (ook voor Nederland) verboden. Maar ook voor andere grondstoffen zijn er besluiten die invloed hebben op het dagelijks leven. Denk hierbij aan de invoering van statiegeld op kleine flesjes per 1 juli 2021 maar ook de verplichting om papier gescheiden in te zamelen vanaf 1 juli 2020.



Om gemeenten te stimuleren afval beter te scheiden en een versnelling van dit proces te bevorderen is een speciale verbrandingsbelasting door het Rijk in het leven geroepen. Bij aanvang van deze belasting bedroeg het tarief voor het verbranden van restafval € 13,00 per ton. Dit tarief is sinds 2019 meer dan verdubbeld naar € 32,12 per ton. Hiermee wordt vanuit het Rijk een extra impuls gegeven aan gemeenten om de hoeveelheid restafval te verminderen. Minder restafval is dus minder kosten.

3.3. Provinciaal

Circulaire economie is niet van alleen Europa of alleen van de private sector. Het is een keten van partijen die allen een bijdrage moeten leveren. Zo ook de provincie. De provincie Gelderland is een van de partijen die de circulaire economie vol heeft aangegrepen om ook een verschil te maken.

In 2016 heeft zij dit uitgesproken en vastgelegd in het plan “groene groei in Gelderland” inclusief een uitvoeringsagenda Circulaire Economie. Hierin het doel “Gelderland wil de 1^e afvalloze economie van Nederland worden”. Daarbij tevens aangevend dat in 2020 het energie- en grondstoffenverbruik met 10% moet zijn afgenomen.

Zelf heeft zij het goede voorbeeld gegeven door het provinciehuis zo circulair als mogelijk te verbouwen. Hiermee is veel kennis opgedaan en zijn mooie voorbeelden gecreëerd.

3.4. Regio

De gemeente Renkum werkt samen met diverse gemeenten in samenwerkingsverbanden.

ACV-gemeenten

De ACV-gemeenten (Veenendaal, Ede, Wageningen en Renswoude) en ACV werken samen door o.a. het op elkaar afstemmen van de dienstverlening. Daarnaast wordt onderling kennis en ervaring gedeeld.

Regio De Vallei

Samen met de vijf gemeenten die verenigd zijn in de ‘Gemeenschappelijke Regeling Regio De Vallei’ wordt samengewerkt bij de verwerking van PMD. Ook in dit overleg wordt kennis en ervaring gedeeld. De gemeente Ede is penvoerder van dit samenwerkingsverband. Daarnaast bestaat de regio uit de gemeenten Barneveld, Nijkerk, Scherpenzeel en Wageningen.

Milieu Regio Arnhem (MRA)

Samen met de gemeenten die verenigd zijn in het ‘Vakberaad afval MRA’ wordt samengewerkt bij het in de markt zetten van grote verwerkingscontracten. Een goed voorbeeld hiervan is de Europese aanbesteding van restafval van 10 gemeenten. Maar ook de verwerking van gft+e is in dit verband aanbesteed. Door de schaalgrootte is de MRA voor de afvalwerkers een interessante partij. Daarnaast wordt in het samenwerkingsverband kennis en ervaring gedeeld. De gemeente Rheden is penvoerder van dit overleg. Daarnaast bestaat de regio uit de gemeenten Arnhem, Lingewaard, Overbetuwe, Doesburg, Duiven, Westervoort, Rozendaal, Zevenaar en Montferland.

3.5. Gemeente

Zoals aangegeven heeft de gemeente een wettelijke taak in de afvalinzameling en -verwerking, maar inmiddels zijn de taken veel meer dan dat alleen. Zij is ook:

- inkoper voor de eigen bedrijfsvoering
- adviseur voor onder andere woningbouw en wegeaanleg
- ondersteuner als het gaat om kwetsbare mensen te motiveren tot het beter aanbieden van afval

- beheerder van containers in de openbare ruimte
- opruimer van zwerfafval rondom openbare prullenbakken en ontmoetingsplekken
- partner van bewonersgroepen bij de bestrijding van zwerfafval
- veger van wegen
- beheerder van de afvalstoffenheffing
- communicatieadviseur als het gaat om milieuvriendelijk (afval) gedrag te bevorderen
- handhaver als er sprake is van een overtredingen op afvalgebied
- kaderstellend, als het gaat om ambities met betrekking tot afval en grondstoffen.
- contractbeheerder naar ACV en afvalverwerkers

Kortom de gemeente heeft diverse knoppen om aan te draaien om een verschil te maken als het aankomt op de inrichting van de circulaire economie.

Met het huidige afvalbeleidsplan heeft de gemeente goede resultaten behaald. Zo is het afvalscheidingspercentage (het percentage herbruikbaar afval dat gescheiden wordt ingezameld) gestegen van 59% in 2016 naar ruim 78% in 2017, 2018 en 2019. In 2019 was de totale hoeveelheid restafval per inwoner 115 kg. Ook de totale hoeveelheid afval is in deze periode afgenomen. Hiermee is de landelijke doelstelling van 75% afvalscheiding in 2020 behaald. Gezien de relatief grote hoeveelheid afval die in Renkum per inwoner vrijkomt is doelstelling van 100 kg restafval per inwoner per jaar nog niet gehaald.

In het jaar 2019 is in het kader van de Perspectiefnota gezocht naar kostenbesparingen op de afvalinzameling. Vooruitlopend op een nieuw afvalbeleidsplan zijn daarom tijdens de begrotingsbehandeling van 6 november 2019 door de raad aanvullende maatregelen genomen waardoor de kosten van afvalinzameling afnemen. De verwachting is dat hiermee niet alleen bespaard wordt op de kosten maar tegelijkertijd de hoeveelheid restafval afneemt. Ondanks de negatieve effecten van COVID19 lijken de maatregelen, op basis van de resultaten van de eerste maanden van 2020, een positief effect te hebben op de hoeveelheid restafval. Naar verwachting komt hierdoor de hoeveelheid restafval over geheel 2020 uit op ongeveer 107 kilo per inwoner.

4. KERNGEGEVENS

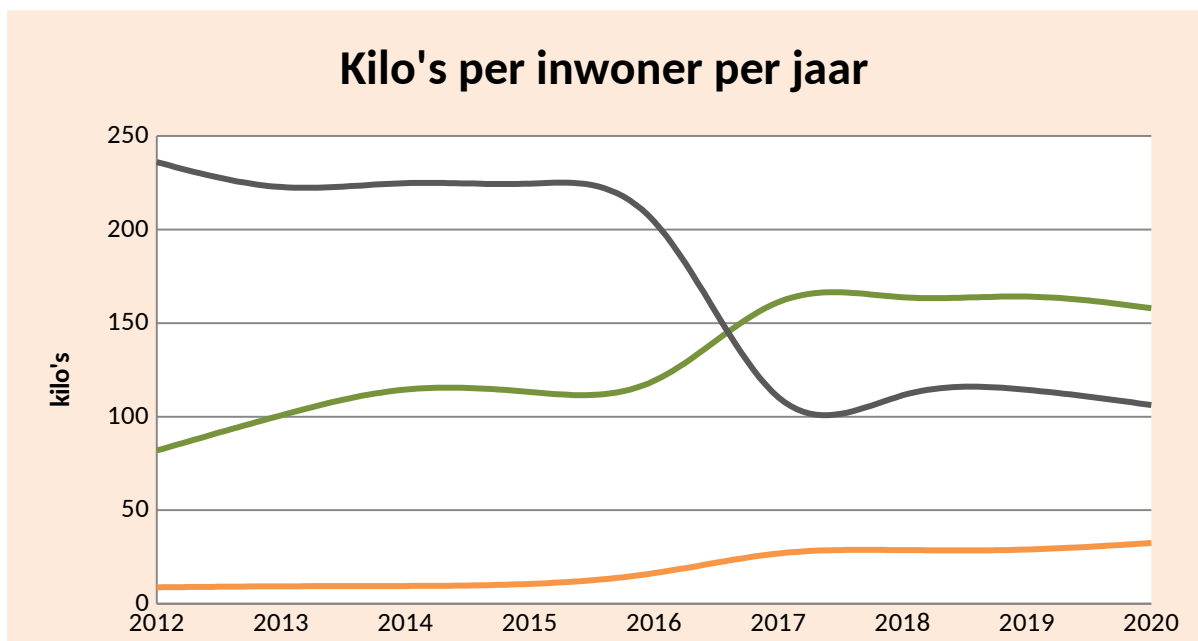
4.1. Inleiding

Zoals aangegeven doet Renkum het goed. De cijfers die zij de afgelopen jaren heeft laten zien ten aanzien van het reduceren van de hoeveelheid restafval en de groei van de hoeveelheid grondstoffen zijn zeer positief. In dit hoofdstuk een nadere toelichting hierop.

4.2. Ingezamelde tonnages

4.2.1. Gemeente Renkum

Renkum heeft ten aanzien van restafval (huishoudelijk en grof huishoudelijk samen) de afgelopen jaren, zeker na de invoering van diftar, grote slagen gemaakt. Zie onderstaande grafiek.



In 2017 is 'betalen per keer' (een apart tarief voor het aanbieden van restafval) ingevoerd, het effect is duidelijk zichtbaar. Daarna heeft het zich gestabiliseerd. Het beeld van de eerste maanden van 2020, na de invoering van de nieuwe maatregelen (o.a. de verlaging van de inzamelfrequentie) is er weer een kleine verbetering zichtbaar (gegevens geëxtrapoleerd op vijf maanden).

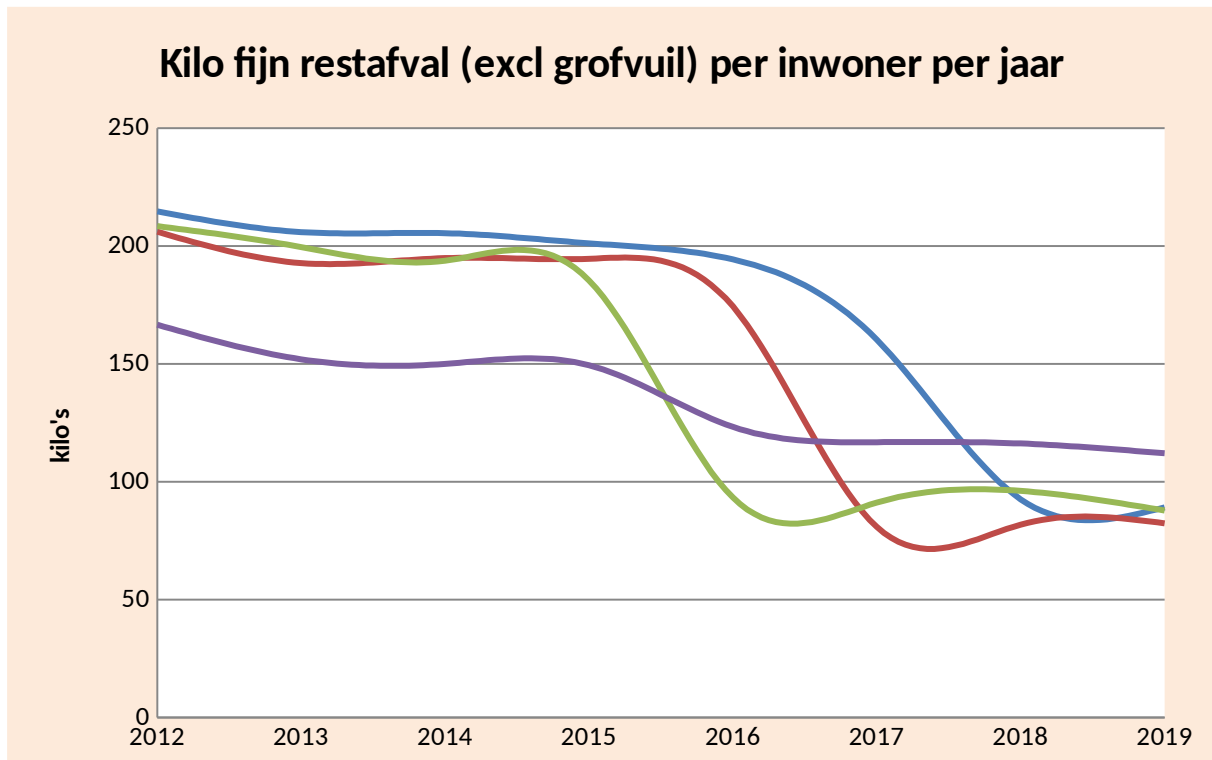
De hoeveelheid grofvuil, datgene dat voor verbranding wordt afgevoerd, is de afgelopen jaren stabiel, circa 30 kilo per persoon per jaar. In 2018 circa 30 kilo, in 2019 32 kilo en de verwachting, voor 2020 is 30 kilo.

De hoeveelheid gft+e wat in Renkum wordt ingezameld is hoog. Bijna 160 kilo per persoon per jaar.

De hoeveelheid PMD laat ieder jaar een lichte groei zien. .

4.2.2. Regionaal

Renkum is partner in ACV samen vier andere gemeenten, Renswoude, Veenendaal, Wageningen en Ede. Er is regelmatig overleg en gegevens worden onderling uitgewisseld. Onderstaand de grafiek van de ACV regio. Cijfers voor fijn huishoudelijk afval (excl. grofvuil).



Renkum begeeft zich in goed gezelschap, het is een regio met goede resultaten ten aanzien van de reductie van restafval. Wageningen heeft ook prima resultaten rekening houdend met een groot percentage aan hoogbouw en zonder inzet van 'betalen per keer' (diftar).

4.2.3. Landelijk

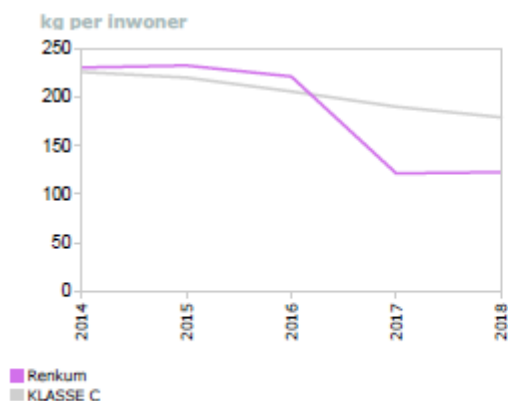
De gemeente doet sinds lang mee aan de landelijk benchmark afvalscheiding. Hier wordt gekeken hoe de gemeenten het doen qua afvalscheiding vooral ook in relatie tot andere vergelijkbare gemeenten. Hierbij geldt het percentage hoogbouw als belangrijke randvoorwaarde om goed te kunnen vergelijken. Renkum zit in categorie C (tot 30% hoogbouw).

Hierna volgt een aantal vergelijkingen waarbij het gaat om cijfers van 2018.

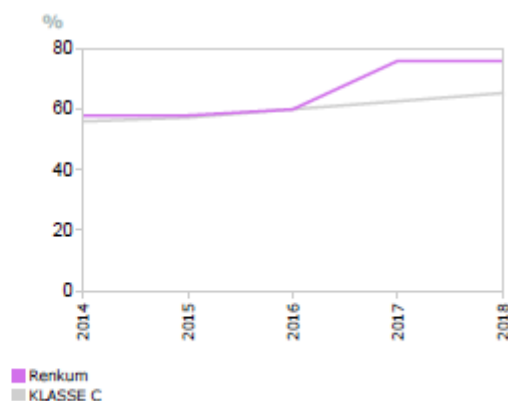
Milieu

	Renkum	KLASSE C	
Restafval (kg/inw)	123	183	●
Scheidingspercentage (%)	76	65	●
CO2-reductie (kg/inw)	267	191	●

Restafval



Afvalscheiding



Renkum zit significant onder het landelijke gemiddelde in haar klasse.

	Renkum	KLASSE C
Huishoudelijk afval totaal (kg/inw)	518	521
Scheidings% fijn huishoudelijk afval	78	58
Scheidings% grof huishoudelijk afval	72	83

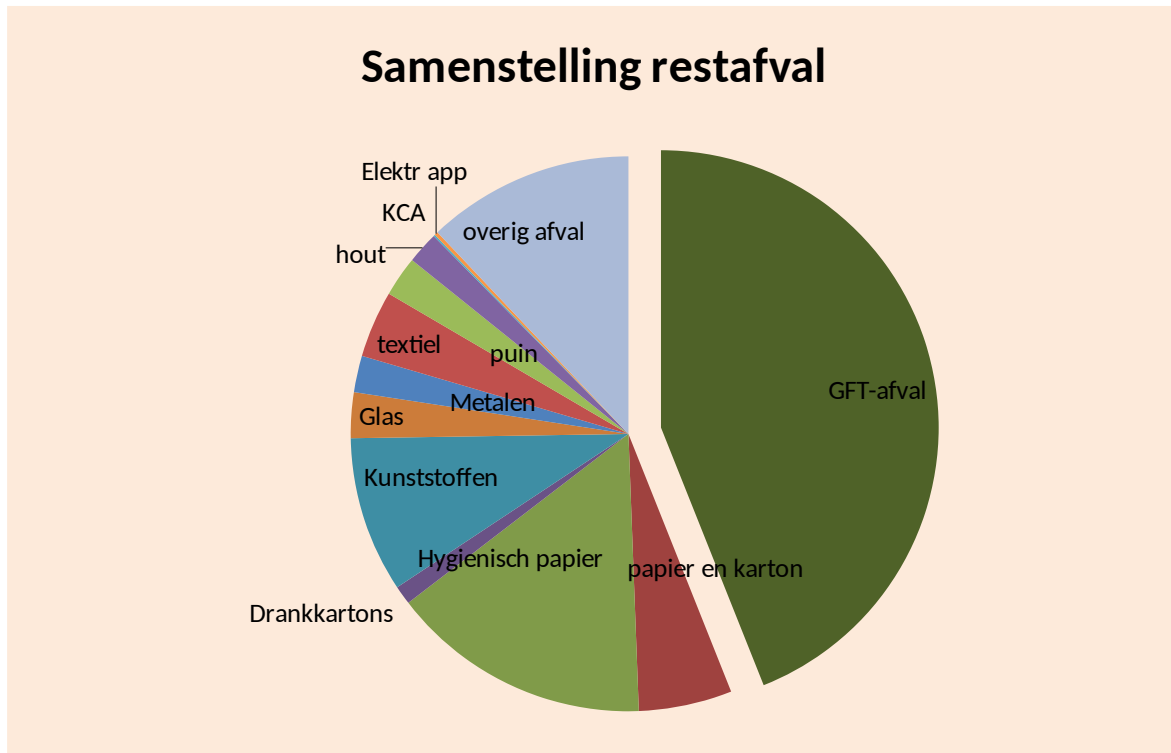
kg per inwoner

	Renkum	KLASSE C
Fijn restafval	82	162
Groente-, fruit- en tuinafval	164	116
Oud papier en karton	62	53
Plastic, metalen en drankenkartons	30	23
Glas verpakkingen	27	22
Textiel	6	4
Klein chemisch afval	2	1
Luiers	1	1
Frituurvet	0	0
Nagescheiden stoffen	0	64
Metalen uit bodemas	0	4

Renkum scoort op alle stromen duidelijk of soms iets meer dan het landelijke gemiddelde. Zeker bij gft+e maar ook PMD gaat dit uitstekend.

4.3. Sorteeralyses

Het is van belang om niet alleen te kijken naar wat mensen gescheiden aanbieden maar ook wat men nog dagelijks als restafval weggooit. Hiervoor worden zogenaamde sorteeralyses gedaan. Steekproefsgewijs en volgens een landelijk vastgesteld protocol worden monsters genomen en wordt gekeken waar het **restafval** uit bestaat. Dit geeft voor Renkum (hoog- en laagbouw samen) het volgende beeld.



Hierbij vallen een paar zaken duidelijk op. Er is nog een heel groot deel van het restafval gft+e en er zit nog een behoorlijk aandeel hygiënisch papier in. Hierbij gaat het om de helft aan luiers. Alhoewel er al veel gft+e wordt ingezameld blijkt er dus ook nog veel in het restafval te verdwijnen. Onbekend is wat de verhouding tuinafval t.o.v. keukenafval is. Dat er een hoog percentage luiers wordt gevonden is niet vreemd. Het is een afvalstroom die beperkt wordt ingezameld. Op dit moment kunnen luiers nog niet op grote schaal verwerkt worden tot nieuwe grondstoffen. Wel wordt er al volop geëxperimenteerd. Naar verwachting is er binnen enkele jaren een volwaardige verwerking tegen acceptabele kosten mogelijk.

In kilo's gaat het dan om:

- gft+e is nog 36 kilo per persoon
- hygiënisch papier is 12 kilo waarvan de helft, 6 kilo, luiers.
- er zit nog 7 kilo aan kunststoffen in het restafval.

4.4. Aanbiedingen met klike's

Niet onbelangrijk om kort aandacht aan te geven is het aanbodgedrag van de inwoners van Renkum. Mede door verschillende beleidswijzigingen hebben de inwoners de mogelijkheid gekregen om haar afvalgedrag aan te passen. Dit resulteert dan in een ander aanbodgedrag van de klike's. Dit geeft dan het volgende beeld.

	Aanbiedingen restafval			Aanbiedingen gft+e		
	Percentage aangeboden kliko's	Inzamel rondes/jr	Aanbiedingen. per huis/jr	Percentage aangeboden kliko's	Inzamel- Rondes/jr	Aanbiedingen per huis/jr
2018	53%	17	9,0	62%	42	26,0
2019	52%	17	8,8	59%	42	24,8
2020	59%	13	7,7	63%	26	16,4

Zowel voor restafval als voor gft+e worden de kliko's ieder jaar minder vaak aangeboden. Restafval is van 9 aanbiedingen in 2018 gegaan naar 7,7 in 2020. Gft+e laat zelfs een sterkere daling zien. Deze trend lijkt zich dan ook door te zetten. Opgemerkt wordt dat de gegevens van 2020 betrekking hebben op geëxtrapoleerde gegevens van de eerste vijf maanden.

4.5. Samenvattend

Kijkend naar de gegevens van Renkum over de afgelopen jaren dan vallen er een paar zaken op:

- restafval en grofvuil samen zitten nog niet onder de 100 kilo per persoon per jaar
- er is nog een aanzienlijk deel gft+e in het restafval: circa 36 kilo per persoon.
- er zit nog een aanzienlijk deel hygiënisch papier in het restafval. Daarvan is circa de helft luiers: circa 6 kilo.
- 30 kilo grofvuil is bijna een derde van de totale hoeveelheid afval
- Er zit nog een redelijk deel aan plastics, metalen en drankenkartons (PMD) in het restafval: circa 7 kilo.

5. INWONERSPANEL 'Renkum Spreekt'

Afvalbeleid gaat iedereen aan en het is dan ook van belang dat de inwoners over het nieuwe afvalbeleid kunnen meedenken. Hiervoor hebben wij het inwonerspanel 'Renkum Spreekt' een uitgebreide vragenlijst voorgelegd. Ook hebben wij via social media en Rijn en Veluwe hiervoor aandacht gevraagd zodat andere geïnteresseerden zich konden aanmelden om de vragenlijst in te vullen. Tussen 30 april en 25 mei 2020 is aan de panelleden van 'Renkum Spreekt' een vragenlijst gestuurd waarin men zich uit kon spreken over het afvalbeleid. Tegelijkertijd is gevraagd naar de tevredenheid van de afvalinzameling sinds de invoering van een aantal wijzigingen per 2020. Vanuit alle dorpen is naar rato op de vragenlijst gereageerd. In totaal is de vragenlijst door 831 panelleden volledig ingevuld wat neerkomt op een respons-rate van 64%. De resultaten zijn daarmee voor 95% betrouwbaar met een foutmarge van 3,35%. De rapportages van het onderzoek zijn voor de zomer van 2020 met de raadsleden gedeeld.

Onderstaand een korte samenvatting en enkele conclusies op basis van de reactie van onze inwoners.

5.1. Algemeen

De respondenten geven aan dat bij het opstellen van een nieuw afvalbeleid het Milieu (42%) als meest belangrijk wordt gezien. Op afstand gevolgd door Kosten (30%) en Service (28%). Voor de inwoners is Renkum zou derhalve milieu als belangrijk uitgangspunt voor nieuw beleid moeten gelden. Mede daarom is gekozen voor een doelstelling gericht op minder restafval en meer grondstoffen.

5.2. Inzameling

In zijn algemeenheid kan geconcludeerd worden dat de inwoners tevreden zijn over de huidige manier van afvalinzameling. Dat geldt ook voor het wegbrengen van grof afval naar afvalbrengstation 'Veentjesbrug'. Men is het minst tevreden over de inzameling van gft+e. Van de respondenten geeft 35% aan ontevreden te zijn. Met name bewoners met grote tuinen hebben moeite met een tweewekelijkse inzameling.

De huidige inzameling van PMD met zakken kan rekenen op een lichte voorkeur boven de inzameling met kliko's. Zelfs als dit leidt tot hogere kosten. Mocht een kliko voor PMD worden ingevoerd dan kiest 14% voor de mogelijkheid om restafval weg te brengen naar een ondergrondse container om zo op eigen terrein een kliko uit te sparen. 69% kiest voor een extra kliko. Het wegbrengen van PMD naar een verzamelcontainer wordt door slechts door 5% van de respondenten genoemd.

Grote tevredenheid bestaat er over het aantal wijkcontainers voor glasverpakkingen en textiel.

5.3. Flankerend beleid

Om de totale hoeveelheid afval verder te beperken is een overgrote meerderheid voorstander van het terugdringen van de hoeveelheid ongeadresseerde post (huis-aan-huisbladen en reclaimedrukwerk). Daarnaast wordt aangegeven dat meer communiceren over afvalscheiding en het bieden van betere voorzieningen voor hoogbouwbezoekers hierbij helpt. Ook het vaker ophalen van gft+e en het minder ophalen van restafval wordt als oplossing genoemd. Aandacht voor voedselverspilling wordt door de meeste respondenten niet als een gemeentelijke taak gezien.

Opvallend is dat de inzet van meer duurzame inzamelvoertuigen, die bijvoorbeeld rijden op waterstof of elektriciteit, door een overgrote meerderheid wordt toegejuicht. Terwijl afvalinzameling op afroep nog niet kan rekenen op veel enthousiasme.

Vanuit opvoedkundig perspectief is een ruime meerderheid er voorstander van dat de gemeente ook herbruikbaar afval inzamelt bij scholen en maatschappelijke organisaties.

22% van de respondenten is actief bij het opruimen van zwerfafval terwijl 10% aangeeft graag een bijdrage te willen leveren. 25% van de respondenten is er van op de hoogte dat ondernemers verplicht zijn om zwerfafval binnen een straal van 25-meter rondom het pand op te ruimen.

5.4. Afvalbrengrstation

De meeste respondenten (80%) hebben voldoende aan 6 bezoeken per jaar aan het afvalbrengrstation. Daarbij geeft een meerderheid aan geen behoefte te hebben aan een 'gratis' ronde voor waardevolle grondstoffen. Een regionaal groot afvalbrengrstation om samen met andere gemeenten gebruik van te maken wordt door de meeste respondenten (75%) afgewezen.

Alle resultaten van het onderzoek onder de panelleden van 'Renkum Spreekt' zijn als bijlage aan dit afvalbeleidsplan toegevoegd.

5.5. Concluderend

Op basis van de enquête onder het burgerpanel zijn een aantal conclusies voor het nieuwe afvalbeleid te trekken.

1. Milieu is voor Renkum een belangrijk uitgangspunt
2. Er is bereidheid om de afvalinzameling te optimaliseren
3. Maatregelen om de hoeveelheid afval terug te dringen kunnen rekenen op sympathie
4. De wijzigingen die in 2020 zijn doorgevoerd kunnen rekenen op draagvlak
5. Afvalbrengrstation 'Veentjesbrug' wordt door de inwoners goed gewaardeerd
6. Veel inwoners dragen bij aan het terugdringen van zwerfafval of zijn daartoe bereid

6. ROUTE NAAR 100% CIRCULAIR

6.1. Strategie richting 2050

Voor de komende jaren wordt aan verschillende richtingen gedacht om te komen tot bovenstaande doelen.

- Actief bevorderen van de rol van ACV bij de strategiebepaling. ACV beheert de contracten voor de verwerking van PMD, glas, textiel en de afvalstromen die aangeboden worden op het afvalbrengstation. ACV is deels ons eigen afvalbedrijf en is met haar kennis en kunde en lidmaatschap van Midwaste (coöperatieve vereniging van afvalbedrijven) een logische samenwerkingspartner.
- Efficiënte inzameling en afvoer van afval met gebruik van duurzaam transport.
- Renkum blijft de verwerkingscontracten voor gft+e en restafval in samenwerking met andere gemeenten, bijvoorbeeld binnen MRA-verband, in de markt zetten. Door de schaalgrootte wordt hier een voordeel mee bereikt.
- De samenwerking met de andere ACV-gemeenten wordt geïntensiveerd en meer op elkaar afgestemd waardoor efficiëntie toeneemt en diensten zoveel mogelijk uniform zijn.
- Samenwerking met andere gemeenten (Regio De Vallei en MRA) wordt voortgezet. Hierdoor kan samengewerkt worden bij aanbestedingen en kennis en kunde over en weer worden gedeeld.
- Actief zoeken naar initiatieven in de regio naar duurzame verwerking van afvalstromen. Bijvoorbeeld verwerking van maaisel tot textielvezels.
- In beleid en uitvoering kiezen voor opties waarmee we regionale initiatieven voor de circulaire economie kunnen stimuleren, binnen de grenzen van wat financieel en praktisch mogelijk is.

Zoals aangegeven is de landelijke ambitie om in 2050 volledig circulair te willen zijn. Om daar te komen zijn er vele acties en werkzaamheden nodig. Zowel Europees, Landelijk als gemeentelijk. Technische ontwikkelingen, wetgeving en individuele mindset. Op korte, middellang- en lange termijn.

Onderstaand een opsomming van te nemen acties en werkzaamheden die moeten bijdragen aan het verminderen van de hoeveelheid restafval. Acties en werkzaamheden gebaseerd op voorgaande hoofdstukken (cijfers en het panel) en de resultaten en mogelijkheden die hieruit naar voren komen.

6.2. De rollen van de gemeente

De gemeente heeft, zoals eerder gemeld, verschillende mogelijkheden om te komen tot een volledig circulaire gemeente. Onderstaand zijn op basis van de rollen die de gemeente heeft (en dus een verschillende manier om er mee om te gaan) projecten beschreven om tot minder restafval en meer grondstoffen te komen.

6.2.1. De gemeente als grondstoffenmakelaar

De gemeente heeft op vele manieren grondstoffen in handen. Zelf, bijvoorbeeld in het gemeentehuis en de openbare ruimte, of van onze inwoners via het inzamelen. Hoe minder restafval hoe minder grondstoffen moeten worden verbrand. Hoe minder er is, hoe minder er moet worden geproduceerd.

Als grondstoffenmakelaar stellen wij voor:

- Invoering klike voor inzameling PMD
- Onderzoek naar een efficiëntere manier van papierinzameling
- Voorbereiding gezamenlijke aanbesteding verwerking gft+e voor aanbesteding die gepland is voor 2024.
- Faciliteiten om gft+e te scheiden bij hoogbouw uitbreiden

Bij het eerste punt, de PMD-klike, moet het volgende opgemerkt worden. Uit de enquête bleek geen duidelijke voorkeur. Er is een arbeidsbelastingnorm in aantocht die maakt dat het inzamelen met zakken waarschijnlijk welhaast onmogelijk wordt. Deze is er evenwel nog niet. Wel is bekend dat de vergoeding die het bedrijfsleven geeft voor het inzamelen van PMD lager wordt. De inzameling met zakken is een relatief dure optie (meer beladers en een hogere inzamelfrequentie) dan met klike's. Vanuit financiële overwegingen is een PMD-klike de meest geschikte optie.

6.2.2. De voorlichtende gemeente

De gemeente kan haar inwoners en haar bedrijven als geen ander meenemen in haar keuzes en de heeft de mogelijkheid om uit te leggen waarom dit beleid wordt ingezet, wat de effecten zijn en wat wij met zijn allen kunnen bijdragen.

Als voorlichtende gemeente stellen wij voor:

- Voorlichting over afvalscheiding (op markten en andere ontmoetingsmomenten).
- Lessen op scholen over hergebruik van afval en het voorkomen van (zwerf)afval voortzetten.
- Aansluiten bij landelijke en regionale campagnes tegen eenmalig gebruik van plastic en het uitdragen van statiegeldsystemen.
- Voorlichting over voedselverspilling
- Uitvoeren acties gericht op preventie van afval.
- Communicatieprojecten gericht op het verminderen van restafval.

6.2.3. De participerende gemeente

De gemeente kan uitleggen waarom maar ook direct of indirect meedoen. Vooral als het gaat om het ondersteunen van lokale initiatieven.

Als participerende gemeente stellen wij voor:

- Ondersteuning bij zwerfafvalopruimacties zoals RijnJutters, Zwerfafvalbrigades, GoClean, en adoptieprojecten.
- Invoering van de Ja-Ja sticker. Dat is een sticker waarmee inwoners actief aangeven dat ze reclamefolders willen ontvangen. Adressen zonder zo'n sticker krijgen dan geen ongeadresseerd reclamedrukwerk meer.
- Ondersteuning blijven bieden aan inwoners (om afval beter te scheiden en het voorkomen van dumpingen en bijplaatsingen naast de containers) door inzet van de Schone Buurt Coach. De ervaring met de inzet van de Schone Buurt Coach zijn positief. We merken wel dat inzet nodig blijft.

6.2.4. De gemeente als goede voorbeeld

Maar minstens zo belangrijk is dat de gemeente zelf ook het goede voorbeeld geeft. Zij is ook afvalproducent, onder ander in het gemeentehuis en op de gemeentewerf.

Als goede voorbeeld wil de gemeente:

- Afvalscheiding in het gemeentehuis en gemeentewerf.
- Inkoopvoorwaarden worden beoordeeld op circulariteit.
- Handhaven 25 meter regel en verkeerd afvalgedrag.

- Toekomstvisie afvalbrengrstation (inclusief locatie) opstellen.
- Gescheiden inzamelen van afval in de openbare prullenbakken in de buitenruimte (door te beginnen met twee afvalsoorten, bijvoorbeeld restafval en PMD).

6.3. Risico's en kanttekeningen

Niet alles heeft de gemeente zelf in de hand. Afval is een mondiale markt en dit kan effecten hebben op de verschillende ketens van inzameling tot verwerking en weer op de markt brengen van (gerecyclede) producten.

De stagnerende afzet van grondstoffen is een risico. De kosten voor de verwerking van de door de gemeente ingezamelde afvalstoffen zijn afhankelijk van externe factoren. Zo is de afzet van matrassen en oud papier momenteel een probleem en ontstaat er druk op de markt voor PMD verpakkingen omdat de interesse in gerecycled plastic door de lage olieprijs afneemt. Dit heeft negatieve gevolgen: hogere kosten of lagere vergoedingen voor de verwerking van het afval van de gemeente.

Alhoewel het verwerkingscontract voor restafval nog loopt tot 2025 (met de mogelijkheid tot twee keer met twee jaar te verlengen) is duidelijk dat dit een markt is die grote verschillen kan laten zien. Voor de toekomst is het ongewis wat verbrandingstarieven zijn. De verwachting is wel dat deze beduidend hoger zijn dan nu het geval is. Dit geldt ook voor de hoogte van de verbrandingsbelasting vanuit de Rijksoverheid.

Niet onbelangrijk is te melden dat er ook (positief en negatief) aan de voorkant van de keten steeds veranderingen zijn. Als producenten andere producten met andere verpakkingen op de markt brengen dan heeft dat aan de achterkant, de afzet consequenties. En dus effecten op de prijs voor de afzet.

Er zijn altijd lokale ontwikkelingen die langjarig afvalbeleid kunnen doen veranderen. Niet in de laatste plaats als het om lokale bezuinigingen gaat. Alhoewel de afvalstoffenheffing een doelheffing is, kan ook zij onder bezuinigingstaakstellingen aangepast dienen te worden. Dit heeft doorgaans wel effect op de kwaliteit of de breedte van de dienstverlening.

6.4. Samenwerking

Het bereiken van de doelen lukt niet zonder onze partners, verbonden partijen en betrokken organisaties. Belangrijk is dat de samenwerking zowel ambtelijk als bestuurlijk wordt voortgezet.

Bestuurlijke aandeelhouder

De wethouder Financiën vertegenwoordigt de gemeente Renkum in de Aandeelhoudersvergadering van ACV.

Bestuurlijk opdrachtgever

De wethouder Afval is vanuit zijn rol als opdrachtgever bestuurlijk betrokken bij ACV.

Ambtelijk trekker

De beleidsmedewerker afval is accountmanager voor ACV.

Samenwerkingspartners

- Alle ACV-gemeenten (Wageningen, Veenendaal, Ede en Renswoude die samen aandeelhouder zijn van ACV.
- Afvalcombinatie De Vallei (ACV)
- Jansen Recycling Oosterbeek voor de inzameling van oud papier en verbouwingsafval
- Ton Donkelaar Renkum voor de inzameling van verbouwingsafval
- Milieuregio Arnhem (MRA), vakberaad afval
- Regio De Vallei
- Schone Buurt Coach
- Stichting Nedvang (subsidieverstrekker voor zwerfafvalaanpak en ingezamelde grondstoffen)
- Inwoners
- Zwerfafvalbrigades, verenigingen, scholen en kinderdagverblijven die betrokken zijn bij het opruimen van zwerfafval
- Verenigingen die betrokken zijn bij de inzameling van oud papier.

7. FINANCIËN

7.1. Inleiding

De inzameling van afval wordt betaald via de afvalstoffenheffing, een kostendekkende doelheffing. Dat maakt dat afval een eigen budgettaire ruimte heeft. Opgave is om het nieuwe beleid waar mogelijk binnen deze financiële kaders te houden.

De kosten voor de het ruimen van zwerfafval en het ledigen van afval uit de openbare prullenbakken worden betaald uit budget onderhoud openbare ruimte en vanuit de afvalstoffenheffing.

De kosten voor het opruimen van zwerfafval door vrijwilligers wordt betaald uit de 'Zwerfafvalvergoeding' die door Stichting Nedvang aan gemeenten beschikbaar wordt gesteld. Met de komst van statiegeld op kleine flesjes betekent dit zeer waarschijnlijk dat de zwerfafvalvergoeding wordt afgeschaft. Immers, de vergoeding was het antwoord van het verpakkende bedrijfsleven om zwerfafval afkomstig van blikjes en plastic verpakkingen door gemeenten op te laten ruimen. Dit betekent dat indien de acties worden voortgezet er budget uit de afvalbegroting moet worden vrijgemaakt of dat de inzet wordt beëindigd.

De kosten voor het vegen van de gemeentelijke wegen (straatreiniging) wordt betaald uit de afvalstoffenheffing en het rioolrecht.

7.2. Landelijke vergelijking

Zoals eerder gemeld doet Renkum mee aan de landelijke benchmark. Zie ook eerdere grafieken. In deze benchmark wordt ook nadrukkelijk gekeken naar de afvalbeheerskosten. Dit is niet de afvalstoffenheffing. Daar zitten soms meer en andere kosten in. De afvalbeheerskosten zijn de kosten gericht op het invullen van de zorgplicht: inzamelkosten, verwerkingskosten en o.a. kosten voor beleid en handhaving. Niet de kosten voor bijvoorbeeld kwijschelding.

Onderstaande kosten hebben betrekking op het jaar 2018.

C per aansluiting

	Renkum	KLASSE C	
Inzamelkosten	123	117	●
Verwerkingskosten	50	50	●
Overige kosten	42	36	●
Vergoedingen Afvalfonds	-27	-27	●
Totale afvalbeheerskosten	188	175	●

De reden dat Renkum op sommige onderdelen duurder uit is dan de benchmark heeft als reden dat ook het serviceniveau hoger is. Zo is in het jaar 2018 PMD en gft+e vaker opgehaald dan in andere gemeenten. Hierdoor zijn de kosten hoger.

7.3. Projecten

Voor de periode 2021-2025 zijn diverse deelprojecten opgenomen in het uitvoeringsprogramma. Elk deelproject kent een eigen tijdschema. Jaarlijks worden de betreffende deelprojecten tijdens de begroting voorgelegd aan de raad. Voortschrijdend inzicht kan in de loop van de tijd immers leiden tot andere inzichten. Hiermee kan optimaal worden ingespeeld op de maatschappelijke- en technische ontwikkelingen. Daarnaast heeft de gemeenteraad maximaal invloed op de voortgang van de verschillende deelprojecten. Van deelprojecten waarbij het gaat om onderzoek is het de bedoeling dat uitvoering ervan daarna wordt opgepakt.

In bijlage 1 van dit beleidsplan is het Uitvoeringsprogramma 2021-2025 verwoord. Bijlage 2 is een vertaling van de verschillende deelprojecten in de tijd.

BIJLAGE 1: Uitvoeringsprogramma 2021-2025

1. Invoering van een wekelijkse inzameling van gft+e tijdens de drie zomermaanden (2021)

In het jaar 2020 is een tweewekelijkse inzameling van gft+e ingevoerd. Deze keuze is ingegeven door de kostenbesparingen die in het kader van de Perspectiefnota in 2019 zijn voorgesteld. Uit de enquête van 'Renkum Spreekt' is gebleken dat ten aanzien van de inzameling van gft+e de minste tevredenheid bestaat (52% is hierover tevreden; 25% ontevreden).

Tijdens de warme zomer van 2020 zijn hierover veel klachten geuit door onze inwoners. Men is met name ontevreden omdat een tweewekelijkse inzameling kan leiden tot meer maden in de gft+e klike. Daarnaast is vanuit de inwoners een online petitie gestart waarin de gemeente opgeroepen wordt om tijdens de zomermaanden gft+e wekelijks in te zamelen. Bijna 1.000 inwoners hebben deze petitie ondertekend. Hoewel verreweg de meeste gemeenten in Nederland gft+e om de twee weken inzamelen is men dit in de gemeente Renkum niet gewend. Om tegemoet te komen aan de geluiden uit de samenleving wordt vanaf 2021 tijdens de drie zomermaanden (juni, juli en augustus) gft+e wekelijks ingezameld. Een voordeel hiervan is dat meer gft+e gescheiden wordt aangeboden omdat het serviceniveau daarmee omhoog gaat. Ook draagt deze keuze bij aan het positieve sentiment rondom de afvalinzameling. De keuze om in de zomermaanden het gft+e wekelijks in te zamelen leidt tot een kostenstijging van ongeveer € 35.000,- per jaar.

2. Toegangsbeleid Afvalbrengstation en ophalen grof afval (2021)

Sinds 2020 is het toegangsbeleid op afvalbrengstation 'Veentjesbrug' aangepast. De openingsuren zijn verminderd, het aantal gratis bezoeken is verlaagd en er zijn geen mogelijkheden meer om verbouwingsafval te brengen. Toch krijgt het afvalbrengstation nog altijd een prima waardering van onze inwoners. Voor de andere ACV-gemeenten is dit aanleiding om het voorbeeld van Renkum te volgen. In het verlengde hiervan is ook gekeken naar meer gemak om grof afval aan huis op te halen. We zien bijvoorbeeld dat met name grof tuinafval nauwelijks wordt aangemeld. Mogelijk dat de kosten hiervan (€ 20,- per keer) dit in de weg staan. Daarom gaan we naar een systeem dat men met de afvalpas ook de mogelijkheid krijgt om grof (tuin)afval maximaal twee per jaar op te laten halen (ophalen kost drie punten). Daarvoor kan men de huidige zes punten inzetten. De zes punten kan men naar eigen inzicht inzetten. Hiermee wordt meer service geboden aan de inwoners. Inwoners die grof afval vaker dan twee keer per jaar op willen laten halen betalen daarvoor in het vervolg een tarief van € 30,-. Ieder punt vertegenwoordigt daarmee een waarde van € 10,-. Het is de bedoeling dat alle ACV gemeenten deze regeling invoeren.

3. Voorzieningen tuinafval uitbreiden (2021-2022)

Sinds 2020 is de inzamelfrequentie van gft+e verlaagd van 42 keer per jaar naar 26 keer per jaar (Met ingang van het jaar 2021 wordt de inzamelfrequentie (tijdens de drie zomermaanden) met zeven rondes verhoogd. Zie actiepunt 1.). Vooral inwoners met grote tuinen geven aan dat zij hier moeite mee hebben. Daarom wordt voor deze inwoners naar een oplossing gezocht zodat zij tuinafval makkelijker aan kunnen bieden. Bijvoorbeeld door de aanschaf van 'green bags' met een inhoud van 1 m³. Deze voorziening wordt de inwoners van de gemeente Rheden bijzonder gewaardeerd. Er wordt nader onderzocht of deze optie ook in Renkum haalbaar en betaalbaar is.

4. Voorzieningen gf+e bij hoogbouw uitbreiden (2021-2023)

In het restafval van hoogbouwbezoekers bevindt zich nog veel gf+e afval. Dit omdat er vaak geen voorzieningen zijn om deze herbruikbare grondstof gescheiden aan te bieden. Uit het onderzoek van 'Renkum Spreekt' blijkt dat hoogbouwbezoekers dit als een gemis ervaren. In 2020 is gestart met een pilot waarbij inwoners een speciale gf+e zuil aan kunnen vragen. Deze pilot krijgt navolging door over de periode 2021-2023 jaarlijks maximaal 15 gf+e zuilen te plaatsen. Hiermee

is een investering gemoeid van € 60.000,- per jaar. Bij nieuwbouwprojecten komt de plaatsing van een gf+e zuil voor rekening van de projectontwikkelaar. Dit wordt ook opgenomen in het Programma van Eisen.

5. Evaluatie wijzigingen afvalinzameling 2020 (2021)

Sinds 2020 zijn diverse aanpassingen in de afvalinzameling doorgevoerd. De effecten van deze maatregelen worden in 2021 in kaart gebracht en met een raadsbrief gedeeld. Eventuele aanpassingen worden daarna doorgevoerd.

6. Invoering JA-JA en NEE-NEE sticker (2021-2022)

Om de totale hoeveelheid afval terug te dringen wordt ook de hoeveelheid ongeadresseerde post teruggedrongen. Dit doen we door binnen de gemeente Renkum standaard ongeadresseerd reclaimedrukwerk te weren. Wel krijgt men dan huis-aan-huis blad (met daarin het gemeentenieuws) in de brievenbus. JA-NEE wordt daarmee de Renkumse standaard. Inwoners die het huis-aan-huisblad niet meer willen ontvangen kunnen een gratis NEE-NEE sticker op de brievenbus plakken. Inwoners die toch reclaimedrukwerk wensen te ontvangen kunnen de JA-JA sticker te gebruiken.

7. Gescheiden afvalinzameling gemeentehuis, gemeentewerf en openbare ruimte (2021-2022)

Bij een goed afvalbeleid hoort de gemeente ook zelf het goede voorbeeld te geven. In overleg met De Connectie wordt gezocht naar mogelijkheden om ook in het gemeentehuis en de gemeentewerf vrijkomend afval beter gescheiden in te zamelen. Daarbij wordt voor de stromen papier, gf+e, pmd en restafval gescheiden inzameling mogelijk gemaakt. Tegelijkertijd wordt gezocht naar het terugdringen van de hoeveelheid afval die in de gemeentelijke gebouwen vrijkomt. Ook in de openbare ruimte gaat op dit moment al het afval in één prullenbak. Ook dit afval kan gescheiden worden ingezameld. Bijvoorbeeld restafval en PMD. Hier wordt nader onderzoek naar gedaan.

8. Opstellen toekomstvisie afvalbrenghstation (inclusief locatie) (2021-2022)

Met het onderzoek naar de huisvesting van de gemeentewerf kan ook gekeken worden naar de locatie van afvalbrenghstation 'Veentjesbrug'. Het opstellen van een toekomstvisie voor de functie van het afvalbrenghstation wordt hierbij betrokken. Mogelijk kan de visie leiden tot een alternatieve locatie met aanvullende functies (repaircafé, educatie, circulair ambachtscentrum). Samenwerking met andere gemeenten of marktpartijen behoort ook tot de mogelijkheden. Vanuit de enquête werd duidelijk dat de inwoners zeer tevreden zijn met Veentjesbrug. Echter, externe, ontwikkelingen met betrekking tot de locatie maken dat er een onderzoek gedaan moet worden naar een mogelijke andere locatie.

9. Onderzoek naar efficiëntere papierinzameling (2021-2022)

De inzameling van oud papier staat onder druk. De kosten van de inzameling wegen niet meer op tegen de inkomsten van oud papier. Daarnaast geven verenigingen aan dat het steeds lastiger is om vrijwilligers te interesseren voor de inzameling. De papierinzameling zal dus op een andere manier ingericht moeten worden.

10. Inzameling grondstoffen bij scholen en maatschappelijke organisaties (2021-2022)

Wettelijk is de gemeente verantwoordelijk voor de inzameling van afvalstoffen van huishoudens. Zij betalen daarvoor afvalstoffenheffing. Het afval van scholen en maatschappelijke organisaties valt onder de noemer 'bedrijfsafval' waar de gemeente geen zorgplicht voor heeft. Deze taak ligt bij marktpartijen. Hierdoor komt het voor dat afval thuis goed wordt gescheiden maar hetzelfde afval bij scholen en maatschappelijke organisaties ongesorteerd wordt aangeboden. Vanuit educatief

oogpunt is dit een onwenselijke situatie en ook moeilijk uit te leggen (waarom thuis afval scheiden en op school niet?). Daarom wordt gezocht naar mogelijkheden om gescheiden inzameling toch mogelijk te maken.

11. Invoering PMD klike voor grondgebonden woningen (2022)

De wekelijkse inzameling van PMD met zakken staat onder druk. De inzamelkosten zijn hoog terwijl de vergoeding van ingezameld PMD juist afneemt. Daarnaast bestaat de verwachting dat de arbo-wetgeving voor beladers wordt aangescherpt. Dit leidt er toe dat beladers dit werk nog maar enkele uren per dag mogen doen. Hierdoor moet per dag met verschillende ploegen ingezameld worden wat leidt tot hogere inzamelkosten. Tot slot zijn met een wekelijkse inzameling veel verkeersbewegingen gemoeid.

Met de invoering van een klike in combinatie met een driewekelijkse inzamelfrequentie is het mogelijk om een meer kostendekkende inzameling te organiseren. Daarnaast wordt verwacht dat hierdoor meer PMD wordt ingezameld. Een nadeel kan zijn dat er meer vervuiling in de klike wordt aangetroffen. Ook zit niet iedereen te wachten op een extra klike in de tuin.

Bij hoogbouwlocaties blijft een wekelijkse inzameling met zakken van kracht omdat uit onderzoek van Rijkswaterstaat en uit ervaringen bij andere gemeenten blijkt dat PMD-verzamelcontainers veel vervuiling met zich meebrengen wat leidt tot afkeur bij de verwerker.

12. Uitbreiding luierbrenpunten (2022-2023)

Op dit moment is er nog geen grootschalige en rendabele verwerking van luiers in bedrijf. De verwerking van luiermateriaal tot herbruikbare grondstoffen verkeert nog in de experimentele fase. Veel gescheiden ingezamelde luiers worden daarom alsnog als restafval verwerkt. Omdat in het Renkumse restafval nog altijd veel luiermateriaal aanwezig is ligt hier een kans om de hoeveelheid restafval verder te verminderen. Zodra de verwerking van luiermateriaal leidt tot meer hergebruik tegen acceptabele kosten is gescheiden inzameling zinvol en voordeliger. Bijvoorbeeld met speciale ondergrondse luiercontainers.

13. Inzameling met duurzaam transport (2023-2025)

Hoewel de inzamelvoertuigen van ACV voldoen aan een EURO6 keurmerk heeft ACV de ambitie om de afvalinzameling nog duurzamer te organiseren. Bijvoorbeeld door het inzetten van inzamelvoertuigen die aangedreven worden op elektriciteit of duurzaam opgewekte waterstof. Dit is interessant zodra de huidige inzamelvoertuigen financieel zijn afgeschreven.

14. Voorbereiding aanbesteding gft verwerking (ingangdatum 1-1-2025) (2023-2024)

In samenwerking met de MRA-gemeenten wordt een nieuw verwerkingscontract voor gft+e in de markt gezet. Het huidige contract heeft nog een looptijd tot en met 2024. De voorwaarden voor het verwerken van het gft+e zijn gericht op een zo groot mogelijk percentage hergebruik. Minimaal dient vrijkomend groen gas te worden afgevangen.

15. Inzameling restafval naar één keer per maand (2024-2025)

Sinds 2020 wordt restafval in de gemeente Renkum om de vier weken opgehaald. Daarvoor was dat om de drie weken. Omdat de inwoners het afval steeds beter scheiden en er daarnaast nog veel potentieel aanwezig is ligt het voor de hand om op termijn de inzamelfrequentie te verlagen. Een maandelijkse inzameling is dan ook een logische stap. Het verlagen van het serviceniveau op restafval is een uitstekende prikkel om nog beter te scheiden en daarmee te besparen op de inzamelkosten. Op jaarbasis scheelt het overigens slechts één inzamelronde. Inwoners die hier niet mee uitkomen kunnen zelf uiteraard restafval ook naar een ondergrondse container brengen. Een maandelijkse inzameling is overigens niet uniek. Er zijn nu al voorbeelden van gemeenten die

restafval om de 6 of zelfs 8 weken inzamelen. In een latere fase wordt onderzocht waar voor de gemeente Renkum het optimum ligt.

16. Opstellen uitvoeringsprogramma 2026-2030 (2025)

Dit beleidsplan heeft geen einddatum. Wel loopt het uitvoeringsprogramma tot en met 2025. Zolang de uitgangpunten van dit afvalbeleidsplan actueel zijn is het niet noodzakelijk een nieuw afvalbeleidsplan op te stellen. Het opstellen van een nieuw uitvoeringsprogramma, met de stand van de technologie van het jaar 2025, kan leiden tot nieuwe inzichten. De technologie rondom mechanische nascheiding levert nu nog niet dezelfde resultaten zoals die met bronscheiding in de gemeente Renkum worden behaald. Op dit moment zijn hiermee scheidingspercentages te behalen van maximaal slechts 60%. Er wordt echter veel verwacht van nieuwe- en nog te ontwikkelen vormen van technologie. Bijvoorbeeld het chemisch- of nat nascheiden van afval. Daarmee kunnen mogelijk nog betere resultaten worden behaald waardoor het scheiden aan de bron op termijn niet meer nodig is.

BIJLAGE 2. Tijdsfad uitvoeringsprogramma 2021-2025

Nr.	Project	Doelstelling 100 kg			Doelstelling 80 kg	
		2021	2022	2023	2024	2025
1	Invoering wekelijkse inzameling van gft-e tijdens de drie zomermaanden					
2	Toegangsbeleid afvalbrengrstatbn en ophalen grof afval					
3	Voorzieningen tuinafval uitbreiden					
4	Voorzieningen gf+e bij hoogbouw uitbreiden					
5	Evaluatē wijzigingen afvalinzameling 2020					
6	Invoering JA-JA sttcker					
7	Gescheiden afvalinzameling gemeentehuis en gemeentewerf					
8	Opstellen toekomstvisie afvalbrengrstatbn (inclusief locatē)					
9	Onderzoek naar efficiētere papierinzameling					
10	Inzameling grondstoffen bij scholen en maatschappelijke organisatēs					
11	Invoering PMD kliko voor grondgebonden woningen					
12	Uitbreiding luierbrengrpunten					
13	Inzameling met duurzaam transport					
14	Vorbereiding aanbesteding gftverwerking (ingangsdatum 1-1-2025)					
15	Inzameling restafval naar ēēn keer per maand					
16	Opstellen uitvoeringsprogramma 2026-2030					
Nr.	Structureel	2021	2022	2023	2024	2025
A	Communicatētrajecten betere afvalscheiding en preventē					
B	Uitbreiding zwerfafvalprojecten					
C	Handhaving op 25-meter regel					